

ผนวก ข

รูปแบบและวิธีการรณรงค์ของกรีนพีซ

การปฏิบัติงานโดยตรงอย่างสันติวิธีหรือที่เรียกย่อๆว่า NVDA เป็นรูปแบบและวิธีการหลักที่อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ต้องทราบก่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีภาพที่ชัดเจนในจุดมุ่งหมายและการทำงานร่วมกันของกรีนพีซ โดยบทนี้จะแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

- 1) รูปแบบการรณรงค์ : การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี
- 2) วิธีการ/กลยุทธ์ในการรณรงค์ของกรีนพีซ

(1) รูปแบบการรณรงค์ : การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี

การเป็นอาสาสมัคร ของ กรีนพีซนั้น นอกจากจะต้องทราบหลักการการทำงานของกรีนพีซเบื้องต้นแล้ว อาสาสมัครเหล่านั้นมีความจำเป็นที่จะต้องรู้วิธีการรณรงค์แบบเผชิญหน้าอย่างสันติวิธี ซึ่งเป็นรูปแบบหลักที่ กรีนพีซใช้ กล่าวคือ การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธีหรือที่เรียกย่อๆว่า NVDA (Non Violence Direct Action) เพื่อที่จะเข้าใจทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติถึงหลักการที่กรีนพีซใช้เหมือนกันทั่วโลก การอบรมดังกล่าว เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการขั้นพื้นฐาน เพื่อฝึกให้อาสาสมัครที่จะทำการ Action ได้ทราบถึงกระบวนการทำงานและวิธีการปฏิบัติตัวในการร่วมกิจกรรมต่างๆที่กรีนพีซคิดขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติโดยตรงแบบสันติวิธี ซึ่งขั้นตอน และเป้าหมาย/วัตถุประสงค์และเนื้อหาการฝึกอบรมมีดังนี้

การอบรมการปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี (NVDA) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก จะเป็นการกล่าวแนะนำตัว และ อธิบายการดำเนินงานภายในองค์กร เป้าหมายขององค์กร วิธีการดำเนินงานขององค์กร วัตถุประสงค์ของการจัดอบรมในครั้งนี้ และข้อตกลงร่วมในการอยู่ด้วยกัน บอกหลักการสำคัญของการเป็นอาสาสมัคร คือ

1. ต้องเต็มใจทำ ไม่มีคนบังคับ
2. รับผิดชอบ กับการกระทำที่ตนทำ กรีนพีซจะรับเฉพาะงานที่ตกลงร่วมกันตามแผนที่วางไว้อย่างสุดความสามารถ
3. ถ้ารับปากว่าจะทำงานร่วมกันแล้ว จะมาว่า กรีนพีซบังคับให้ทำไม่ได้

4. การทำงานของกรีนพีซ จะเน้นเรื่องความปลอดภัย เป็นหลักสำคัญถ้าเจ้าหน้าที่ที่ร่วมปฏิบัติการเห็นถึงความปลอดภัยจะยกเลิกทันที

ขั้นที่ 2 จะเป็นการให้ผู้ที่เข้าร่วมอบรมได้ทำความรู้จักกัน โดยมีการเล่นเกม ต่างๆ เช่น เกม จำชื่อเพื่อนๆ ทั้งหมดที่มาให้ได้ สรุปความหมายที่ให้เล่นเกม

ขั้นที่ 3 ให้เล่นเกม อย่างเกม งูกินหาง แสดงให้เห็นถึงภาวะความเป็นผู้นำที่ดีหรือไม่ดี เกมยกมือตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงภาวะความเป็นผู้นำ เกมคลายมือ แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและการร่วมแก้ไขปัญหา ฯลฯ

ขั้นที่ 4 สรุปผลการเล่นเกมบอกถึงวัตถุประสงค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

ขั้นที่ 5 ทดลองการปฏิบัติจริง จากที่อบรมเรื่องราวต่างๆไปโดยมีการแบ่งกลุ่ม

ขั้นที่ 6 สรุปประเด็นปัญหาที่พบในสถานการณ์จำลองและร่วมอภิปราย ก่อนปิดการประชุม

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการอบรม Greenpeace Non Violence Direct Action

สำหรับ องค์กร (For the Organization)

1. ทางองค์กรขอรับรองว่าหลักการการไม่ใช้ความรุนแรง จะยังเป็นหลักในการปฏิบัติการทุกอย่างที่เราทำ
2. จะทำการดูแลปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความปลอดภัยให้กับทุกคนอย่างสุดความสามารถ
3. ลดความเสี่ยงของเรื่องรุนแรงที่เกิดขึ้นในการก้าวสู่เป้าหมาย
4. การอบรมนี้จะเป็นการยกระดับภาพของ องค์กร โดยการสื่อสารถึงประชาชนว่าเราเอาจริงเอาจังอย่างไร โดยการปฏิบัติการที่ไม่ใช้ความรุนแรงของเรา

สำหรับคนทั่วไป (For Individuals)

1. แนะนำประวัติของกรีนพีซ ว่าในประวัติที่ผ่านมา เรายึดหลักการไม่ใช้ความรุนแรงในการทำงานมาตลอด
2. สร้างและทำความเข้าใจในทฤษฎีและการปฏิบัติเกี่ยวกับ การไม่ใช้ความรุนแรง

3. จัดหาเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่มีประโยชน์ สำหรับทัศนคติและพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง ระหว่างการจัดกิจกรรมของเรา
4. สร้างความมั่นใจระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี
5. เพิ่มระดับความเข้าใจ , การประสานงาน และ ความมั่นใจระหว่าง สมาชิกในทีม

การอบรมนั้นจะต้องสามารถทำให้ผู้ที่เข้าร่วมเห็นภาพกว้างๆโดยรวมของเนื้อหาการอบรมซึ่งผู้ศึกษา แบ่งออกเป็นส่วนๆดังนี้

- สรุปเนื้อหาการอบรมคร่าวๆให้กับผู้เข้าร่วม
- ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ ค่านิยม ,ประวัติ และ การรณรงค์ของกรีนพีซ เพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนประเด็นที่หลากหลาย และ แสดงให้เห็นถึงภาพของ การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี
- มุ่งกระตุ้นให้มีการพิจารณา ถกเถียงกันในเรื่องที่เกิดขึ้น หรือในประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับ กรีนพีซ และแบ่งปันความรู้สึกของตัวเองกับการที่ได้ลงปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมนั้นๆ
- การมีส่วนร่วมในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันจะสามารถทำให้เห็นภาพความแตกต่างระหว่าง ความรุนแรง และ ความไม่รุนแรงในกลุ่ม และในกลุ่มจะมีการลงความเห็นและยอมรับพฤติกรรมสำหรับแผนการปฏิบัติการของเขาเหล่านั้น
- การมีส่วนร่วมจะสามารถทำให้เข้าใจว่า ความรุนแรง เกิดขึ้นอย่างไร และทำไมถึงเกิด ความรู้ที่ได้นี้จะทำให้เรารู้ว่าจะจัดการกับความรุนแรงอย่างไรและทำอย่างไรไม่ให้เกิดความรุนแรง
- การมีส่วนร่วมต้องแสดงให้เห็นถึง เทคนิคและวิธีการต่างๆของ ความไม่รุนแรง ว่าจะต้องทำตัวอย่างไรเมื่อเผชิญกับผู้ที่ใช้ความรุนแรง โดยการสาธิต หรือ สร้างสถานการณ์ ว่าเทคนิคของความไม่รุนแรงนี้มีความปลอดภัย และมีผลมากกว่า ซึ่งอาจจัดให้มีการถกเถียงกันถึงความหลากหลายนั้น และนำมาสรุปสู่สิ่งที่สามารถยอมรับได้ถึงความปลอดภัยที่เป็นผลสำเร็จ
- การมีส่วนร่วมต้องแสดงให้เห็นถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานเป็น ทีม (Teamwork) และ การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริงๆ

- สรุปการอบรมเทคนิค , เป้าหมายพื้นฐานของ การอบรม NVDA ให้กับผู้ที่เข้าร่วม นอกจากนี้อาจมีการพูดถึงเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานตรงอย่างสันติวิธี ขององค์กรด้วย

เนื้อหาการอบรม การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติ หรือ NVDA (Non Violence Direct Action)

ในการอบรมนั้นผู้ฝึกอบรมจะทำการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและเนื้อหาของปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธีโดยมีการเปรียบเทียบเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงและความไม่รุนแรงว่าจะมีผลอย่างไรในการหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นดังนี้

<u>ความรุนแรง</u>	<u>ความไม่รุนแรง</u>	<u>การยอมจำนน</u>
- มีการเผชิญหน้า	- มีการเผชิญหน้า	-ยอมจำนน
- มุ่งแก้ตัวปัญหา	- มุ่งแก้ปัญหา	-ไม่มุ่งแก้ปัญห
- มักก่อให้เกิดความเสียหาย	- ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย	- อาจเกิดความเสียหาย ภายหลัง
- เกิดความกล้า	- เกิดความกล้า	- ไม่มีความกล้า
- ต้องการแก้แค้น	- ไม่ต้องการแก้แค้น	- ต้องการแก้แค้น
- มีความโกรธที่ต้องการระบาย	- ไม่มีความโกรธ	- มีความโกรธต้องการระบาย

เมื่อมีการเปรียบเทียบลักษณะที่แตกต่างกันแล้ว ก็ยังชี้ให้เห็นถึงลักษณะของความรุนแรงว่าเป็นอย่างไร จากเนื้อหาการอบรมระบุว่า ความรุนแรงแบ่งได้ 4 แบบ ดังนี้

- ความรุนแรงด้านร่างกาย
- ความรุนแรงด้านจริยธรรม , ศีลธรรม
- ความรุนแรงด้านความคิด , จิตวิทยา
- ความรุนแรงด้านคำพูด

ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดความรุนแรงมีดังนี้

- มีความขัดแย้งเกิดขึ้น
- เกิดการยั่วยุ
- มีการโต้เถียง
- มีอารมณ์โกรธ

ซึ่งเมื่อมีอารมณ์โกรธ ธรรมชาติของมนุษย์จะมีการอาการแตกต่างกันไปดังนี้

- เก็บกด
- ซ่อนอารมณ์ , แก้แค้น
- ระเบิดอารมณ์
- ระบายที่คนอื่น
- เจาะเปลี่ยนกิจกรรม

เมื่อเข้าใจถึงลักษณะและสาเหตุของการใช้ความรุนแรงแล้วว่าเป็นอย่างไรมีผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากความรุนแรงอย่างไรบ้างในการแก้ไขความขัดแย้งแล้วก็มี การอธิบายถึง การใช้สันติวิธีเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจถึงวิธีการสันติวิธีว่าเป็นอย่างไร ทำไมถึงใช้วิธีสันติวิธีในการรณรงค์ ซึ่งการอบรมครั้งนี้ได้ใช้เอกสารเกี่ยวกับ อำนาจและ ยุทธวิธีใช้ความรุนแรง ของ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ประกอบการให้ความรู้ ซึ่งจากข้อมูลนั้นได้กล่าวถึง สันติวิธี ในแนวของ ยืนชาร์ป ว่า สันติวิธี เป็นปฏิบัติการที่ใช้จัดการกับความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง หรือที่เรียกว่าปฏิบัติการใช้ความรุนแรง ซึ่งสามารถแบ่งประเภทออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆดังนี้¹

1. การประท้วงโดยใช้ความรุนแรง และการโน้มน้าว ได้แก่

- การให้คำประกาศอย่างเป็นทางการ เช่น การพูดในที่สาธารณะ , ยื่นจดหมายคัดค้านหรือสนับสนุน
- การสื่อสารกับคนในวงกว้าง เช่น คำขวัญภาพล้อเลียนและ สัญลักษณ์ , แผ่นผ้า , ป้ายประกาศ , โบปลิว , เขียนข้อความบนท้องฟ้า หรือบนพื้นดิน เพื่อสื่อถึงข้อความคัดค้านหรือสนับสนุน เป็นต้น
- ใช้ตัวแทนกลุ่ม ได้แก่ การวิ่งเดินในสภา , การชุมนุมชี้ชวน อย่างการเดินไปมาในสถานที่หนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาที่กำลังโต้แย้งกันอยู่

¹ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ใช้ความรุนแรงเพิ่มเติมได้ที่ หนังสือ "อำนาจและยุทธวิธีใช้ความรุนแรง" ดร. ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ และ คมสัน หุตะแพทย์ แปล

- ปฏิบัติการเชิงสัญลักษณ์ เช่น การติดธง และ สีสัญลักษณ์ หรือ การสวมเสื้อสัญลักษณ์ , การสวมมณฑปาวนา , การวาดภาพประห้วง
- การแสดงละคร หรือ ดนตรี เช่น ละครเสียดสี , เพลงเสียดสี ล้อเลียน
- ขบวนแถว ได้แก่ การเดินขบวนพาเรด หรือ เดินจารึก หรือ ขบวนพาหนะ
- การชุมนุมในที่สาธารณะ เช่น การประชุมและอภิปรายคัดค้าน
- การเพิกถอนและการสลละสิทธิ์ ได้แก่ การนั่งเจียบ , หันหลังให้ , การตบเท้าออก

2. การไม่ให้ความร่วมมือ

- การไม่ให้ความร่วมมือทางสังคม ได้แก่ คำว่าบาตรทางสังคมโดยการไม่ติดต่อกับคู่อริไม่ว่าในทางใดๆ , ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมประเพณีสถาบันทางสังคมเช่น การงดเว้นกิจกรรมทางสังคม และ การกีฬา, การถอนตัวออกจากระบบสังคมอย่าง การอพยพเพื่อประห้วง
- การไม่ให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การไม่บริโภคสินค้า, งดการใช้วัตถุดิบหรือเครื่องมือ , ปฏิเสธการจัดส่งสิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ของผู้ที่ถูกคว่ำบาตรหรือการนัดหยุดงานเป็นต้น
- การไม่ให้ความร่วมมือทางการเมือง ได้แก่ การปฏิเสธอำนาจหน้าที่ เช่น การระงับการเพิกถอนความภักดี , การปฏิเสธการสนับสนุนอย่างเปิดเผย , การไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลอย่างการคว่ำบาตรการเลือกตั้ง, การตีอแพ่งของประชาชน อย่างการถ่วงเวลาที่จะทำตามคำสั่งให้นานที่สุด , การนั่งนิ่งโดยบุคคลบนถนนหรือบนพื้นและปฏิเสธที่จะลุกออกไป หรือ การปฏิบัติการโดยบุคคลากรของรัฐบาลอย่างการเลือกปฏิเสธความช่วยเหลือโดยกลไกของรัฐ , การสกัดกั้นสายการบังคับบัญชาและการสื่อสารข้อมูลอย่าง ผู้อยู่ในสายบังคับบัญชาระดับรองลงมา โดยจงใจไม่ส่งมอบคำสั่งหรือทำการหน่วงเหนี่ยวและขัดขวางนโยบาย เป็นต้น

3. การแทรกแซง โดยไร้ความรุนแรง

- การแทรกแซงทางจิตวิทยา ได้แก่ การอดอาหาร , การสอบสวนกลับอย่าง การสับเปลี่ยนบทบาทระหว่างผู้ดำเนินคดีกับผู้ถูกดำเนินคดี , การก่อกวน โดยไร้ความรุนแรง

- การแทรกแซงทางกายภาพ ได้แก่ การนั่งประท้วง , การยืนประท้วง , การนั่งรถประท้วง , การลุยฝ่าเข้าไปเป็นการฝ่าฝืนของบุคคลที่ถูกกีดกันมิให้เข้าไปในสถานที่ใดที่หนึ่ง , การกีดขวางโดยไร้ความรุนแรงอย่างการที่กลุ่มบุคคลใช้ร่างการของพวกตนกีดขวางบุคคลอื่นๆออกจากสิ่งซึ่งบุคคลนั้นมีเป้าหมายที่จะกระทำโดยการกีดขวางมิให้สามารถฝ่าไปได้โดยง่าย , การครอบครองพื้นที่โดยไร้ความรุนแรง อย่างการยืนกรานของประชาชนที่จะอยู่บนพื้นที่หนึ่งๆทั้งๆที่มีคำสั่งให้โยกย้ายออกจากพื้นที่
- การแทรกแซงทางสังคม ได้แก่ การสร้างแบบแผนทางสังคมขึ้นมาใหม่ เช่น กลุ่มบุคคลริเริ่มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมทางสังคมแบบใหม่อย่างซ้ำโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้คนอื่นนำไปใช้หรือให้คนทั่วไปยอมรับพฤติกรรมใหม่นั้นๆ , การแสดงละครเหน็บแนมทางการเมืองหรือปฏิบัติการอื่นๆที่คล้ายๆกัน
- การแทรกแซงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การหยุดงานโดยอยู่ในโรงงาน , การยึดพื้นที่โดยไร้ความรุนแรง , การตื้อแพ่งต่อการปิดล้อมของระบอบปกครองที่เป็นปฏิปักษ์โดยนำอาหารและสิ่งจำเป็นอื่นๆให้แก่ประชาชนที่ถูกปิดล้อมนั้นด้วย , การยึดครองทรัพย์สิน อย่างการอายัด การริบทรัพย์สิน เป็นต้น
- การแทรกแซงทางการเมือง ได้แก่ การสร้างภาระหนักแก่ระบบการบริหาร อย่าง การที่ประชาชนจงใจเรียกใช้บริการอย่างล้นหลามและสร้างภาระให้แก่ระบบบริหารในรูปการยื่นคำร้องจนท่วมท้น , การทำงานต่อไปโดยไม่ให้ความร่วมมือ อย่างการยืนกรานที่จะปฏิบัติตามนโยบายโครงการ และหน้าที่เดิมต่อไปในขณะที่เดียวกันก็เมินเฉยหรือทำทลายคำสั่ง เป็นต้น

วิธีการเหล่านี้ได้แพร่ขยายออกไปโดยการลอกเลียนแบบหรือบางครั้งก็แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม หลายวิธีเป็นวิธีการของการไม่เชื่อฟังรัฐ ไม่ร่วมมือ หรือเพิกถอนการมีส่วนร่วม ถ้าการเพิกถอนกระทำโดยประชาชนจำนวนมากพอในช่วงเวลาที่ยาวนานพอ สมควรแล้ว ระบบการปกครองนั้นก็มาถึงจุดที่เปลี่ยนได้ ในการปฏิบัติการครั้งหนึ่ง จะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร ต้องขึ้นอยู่กับพลวัตในการต่อสู้ กลไกการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางอำนาจและองค์ประกอบเฉพาะอื่นๆ

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติวิธี²

สันติวิธี มีลักษณะดังนี้

- ตามนิยามของคานธี เกี่ยวกับ แนวคิด "อหิงสา" สันติวิธีคือ วิธีที่ไม่เป็นอันตราย หรือเกิดความเสียหาย ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- ตระหนักดีว่าการขัดแย้งกันนั้นเป็นเรื่องธรรมชาติ สามารถแก้ไขได้โดยวิธีสร้างสรรค์และสันติ
- ให้ความสำคัญกับฝ่ายตรงข้ามว่าเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน แม้ว่าเราจะมีความคิดเห็นตรงกันข้ามกับการกระทำและมุมมองของฝ่ายตรงข้าม
- ไม่เป็นอันตรายต่อตัวเราเอง ซึ่งหมายถึงองค์กรที่ไม่มีลำดับชั้น เปิดประเด็นอภิปรายเท่าที่จะเป็นไปได้และมีการสนับสนุนการติดต่อที่ดีระหว่างบุคคล
- คำนึงถึงวิถีการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน ไม่ใช่วิถีการรณรงค์

การปฏิบัติการโดยตรง

การปฏิบัติการโดยตรงมักจะนิยามไว้ว่าเป็นการปฏิบัติการที่ทำให้ได้ผลตามที่ต้องการ ตรงกันข้ามที่เป็นการกระทำที่อยู่ในกำลังของเรา เป็นวิธีที่แตกต่างจากการปฏิบัติการที่มีเป้าหมายเพื่อทำให้ตัวเองมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น เช่นเป็นการแสดงโลดโผนเพื่อโฆษณา ในการรณรงค์ไม่จำเป็นต้องใช้แต่การปฏิบัติการโดยตรงเพียงอย่างเดียว การปฏิบัติการทางอ้อมดังเช่นการเพิ่มความตระหนักของประชาชนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แต่การปฏิบัติการโดยตรงให้ประโยชน์ที่สำคัญ ไม่อาจละเลยได้ เป็นการบีบบังคับให้ฝ่ายตรงข้ามรู้จักเราและตอบสนองกลับมา

ประเด็นกลยุทธ์ทั่วไป

- ขจัดความสนใจเริ่มแรกของฝ่ายตรงข้าม โดยการกำหนดเรื่องชี้แจง
- ระบุเป้าหมายจำเพาะในการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของประชาชน
- สร้างการเคลื่อนไหวอย่างกว้างขวางผ่านความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร และการเลือกใช้กฎเกณฑ์ที่สมบูรณ์

² เรียบเรียงจากเอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติ เมื่อ เมษายน 2546 โดยเอกสารดังกล่าวแปลมาจากเอกสารของ แนนเดอร์ แทนคซอส เจ้าหน้าที่ประสานงานของ Wild Green

- ทุกคนในองค์กรมีหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆ

หลักเกณฑ์ 6 ประการสำหรับขั้นตอนการปฏิบัติการโดยตรงอย่างสันติ

1. การสืบสวนตรวจสอบ

ใช้กำลัง 90 เปอร์เซ็นต์ไปในการตรวจสอบ เราไม่สามารถจัดการรณรงค์ได้เลยถ้าเราไม่มีข้อมูลที่เพียงพอข้อมูลต่างๆจะทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างการรณรงค์ที่ดีกับที่ล้มเหลว เราสามารถค้นหาสิ่งใดก็ได้ที่เราต้องการ มีเพียงคำถามว่าเราต้องใช้เวลาานเท่าไรในการตรวจสอบ สิ่งที่ยากที่สุดก็คือการรู้ว่าเราควรจะต้องตั้งคำถามว่าจะสืบหาอะไรและเราจะรู้ได้อย่างไรว่านั่นเป็นสิ่งที่เราต้องการ

สิ่งที่เราต้องการตรวจสอบคือ ใครเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง พวกเขาจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ สถานการณ์ที่เป็นอยู่เป็นอย่างไร ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในส่วนต่างๆของสังคมคืออะไรบ้าง ภาพรวมเป็นอย่างไร ข้อมูลประเภทไหนที่ทำให้ฝ่ายตรงข้ามได้ละอายและทำให้เราได้รับแรงสนับสนุน

สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือ ใครเป็นพันธมิตรกับเราบ้าง กลุ่มไหนที่จะได้รับผลประโยชน์ที่เปลี่ยนแปลงไปใครบ้างที่เราจะหาความช่วยเหลือด้านการเงิน ข้อมูล ความชำนาญพิเศษ สำหรับเอกสารแจกจ่าย คนที่ติดต่อ คำแนะนำด้านกลยุทธ์และอื่นๆ จงจำไว้ว่า กลุ่มของเราเป็นตัวแทนของคนหลายคนที่ไม่มีความว่าง แต่ยินดีที่จะช่วยเหลือเรา

2. การต่อรอง

เป็นสิ่งสำคัญในการพยายาม "ปรับคลื่นเข้าหากัน" เป็นขั้นแรก ทั้งนี้ก็เพื่อประหยัดเวลาถ้าเขาทำตามและสามารถพูดได้ว่าเราได้พยายามต่อรองแล้วแต่ไม่สำเร็จ จึงต้องปฏิบัติการคัดค้าน การต่อรองยังทำให้บรรลุมิติประสงค่อื่นๆอีกคือ

- จะเป็นการยากแก่ฝ่ายตรงข้ามในการหมิ่นประมาทหรือกระทำโหดร้ายกับคนที่เขาพบตัวจริง
- ความกลัวและการตอบสนองที่มากเกินไปอาจลดลงได้ด้วยการแจ้งให้ฝ่ายตรงข้ามทราบถึงแผนโดยรวมของเรา
- เป็นประโยชน์ทางด้านจิตวิทยาโดยการกำหนดแผนงานในการปฏิบัติการคัดค้านที่เพิ่มขึ้น

การต่อรองในช่วงท้ายๆของการรณรงค์อาจเกิดขึ้นได้เพื่อคลายปม เพื่อให้เวลาในการรวมกลุ่มกันใหม่ระหว่างการปฏิบัติการ หรือเพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามรักษาหน้าและอ่อนข้อให้

การต่อรองอาจเป็นในรูปของการประนีประนอมในจุดเล็กๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์แต่จะไม่ประนีประนอมในประเด็นหลักๆ

3. การศึกษา

แจ้งให้ผู้สนับสนุนทราบข่าวคราวอยู่เสมอ มิเช่นนั้นพวกเขาอาจละความสนใจไป นอกจากนี้ ประชาชนจะต้องได้รับข่าวสารด้วย เนื่องจากว่าการณรงค์อาจประสบความสำเร็จได้เพียงหนทางเดียวหากได้รับการสนับสนุนจากประชาชน เราไม่สามารถไว้ใจสื่อได้ในเรื่องนี้ แม้ว่าเราจะใช้สื่อทำให้เรื่องนั้นๆเด่นขึ้นมา การปิดประกาศตามถนนหนทางอาจเป็นไปได้ (ทำคำขวัญให้เป็นของแปลกใหม่และชวนขันก็น่าสนใจ หลีกเลี่ยงการปิดประกาศตามบ้านเรือนหรืออาคารสวยๆ ใช้ใบประกาศที่ดีเพื่อตกแต่งสถานที่โทรมาๆให้ดูดีขึ้น ปิดประกาศให้ครอบคลุมเส้นทางหลักทุกสาย) การใช้สติ๊กเกอร์ สีเขียนฟุตบอล โปสเตอร์ หรือป้ายผ้าก็ทำให้ประชาชนสนใจได้ สุดท้ายการแสดงละครข้างถนนเรื่องดีๆ ก็ให้ความบันเทิงและได้รับความสนใจด้วย ในการใช้สื่อ ให้พึงระวังวันกำหนดเส้นตายไว้ ปกติจะเป็นช่วงเช้ามืดก่อน 10.00-11.00 นาฬิกา สำหรับหนังสือพิมพ์ที่ออกตอนบ่าย และก่อน 17.00 นาฬิกา สำหรับหนังสือพิมพ์ที่ออกตอนเช้า ข่าวทางโทรทัศน์จะเป็นช่วง 2-3 ชั่วโมงก่อนออกอากาศ ถ้าสื่ออยู่ในขณะที่ปฏิบัติการให้คิดว่าภาพจะออกมาอย่างไร เช่นอย่ายืนขวางอยู่หน้าป้ายผ้า อย่าใช้สีเหลืองเขียนบนป้ายผ้าเพราะจะมองไม่เห็นข้อความในรูปขาวดำ ต้องแน่ใจว่าข้อความนั้นชัดเจนโดยไม่ต้องสนใจว่าจะรายงานออกไปอย่างไร

ศึกษานักหนังสือพิมพ์ไว้ สังเกตว่านักข่าวคนไหนเขียนบทความได้น่าสนใจบ้าง นำใบแถลงข่าวไปส่งให้นักข่าวให้ถึงมือเพื่อจะได้พบตัวนักข่าวเลย ทำตัวเป็นมิตรเข้าไว้ นักหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งที่เป็นประโยชน์ในด้านข้อมูลข่าวสารเรื่องฝ่ายตรงข้ามของเรา รวมทั้งวิถีที่จะทำให้เราประสบความสำเร็จได้ด้วยคามนิยามทางสื่อ ใบแถลงข่าวที่ดีที่สุดจะมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติการ แก่ต่างการแถลงของฝ่ายตรงข้าม หรือเขียนข่าวรั่วไหลหรือความลับอย่างเป็นทางการไว้ด้วย

การศึกษาที่ได้ผลที่สุดคือการพบตัวกันจริงๆ การติดต่อกับผู้คนจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด และสื่อข้อความในทำนองที่ไม่เคยมีโทรทัศน์ช่องใดออกอากาศ เป้าหมายที่เรามุ่งหวังคือทำให้ประชาชนเป็นผู้สนับสนุนที่พูดถึงเรื่องราวต่างๆแก่เพื่อน

ข้อความที่ดีจำเป็นอย่างยิ่ง ใบปลิวการเมืองส่วนใหญ่ดูแล้วน่าเบื่อ ทำข้อมูลข่าวสารให้สั้นกะทัดรัดและง่ายในการค้นหา จะดีมากถ้าทำเป็นหัวข้อๆนอกจากนี้ให้มีอาชีพออก

แบบดีไซน์ คนจำนวนมากในโลกการออกแบบยินดีที่จะใช้เวลาหนึ่งถึงสองชั่วโมงในการออกแบบใบปลิว เป็นการสนับสนุนอย่างหนึ่ง แต่ขอให้พวกเขาทำให้เท่านั้น จะเป็นการเสียต้นทุนมากถ้าจะพิมพ์ใบปลิวแยะๆ เป็นใบปลิวที่ดี

4. เตรียมการปฏิบัติการ

วางแผนการดำเนินงาน เราต้องระบุเป้าหมายให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดการปฏิบัติการโดยตรงที่ทำได้และมีกำลังพอเพียง อย่าหวังมาก หลีกเลี่ยงการปฏิบัติการประท้วงที่เคยมีคนทำมาแล้วเป็นร้อยๆ ครั้ง และง่ายต่อการควบคุม หลีกเลี่ยงการขึ้นเวทีของฝ่ายตรงข้าม ใช้ความคิดริเริ่ม การปฏิบัติการที่ดีคือการปฏิบัติการที่คนอื่นไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น หรือถ้าเราเลือกที่จะแจ้งให้ฝ่ายตรงข้ามรู้แผนโดยรวมของเรา แผนนั้นควรเป็นแผนที่เราไม่สามารถทำให้ฝ่ายตรงข้ามหยุดการกระทำได้

ชี้แจงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และแต่ละคนโดยไม่มีกรอบเป็นพระเอก ให้แน่ใจว่าทุกคนอยู่ในบทบาทที่เกี่ยวข้องกับระดับความเสี่ยงที่เขายอมรับได้ ผูกฝนบทบาทตามนั้น จัดการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองเพื่อคนเหล่านั้นจะได้รู้ว่าจะปฏิบัติการอย่างไร คิดถึงเรื่องที่จะอาจเกิดขึ้นได้ทุกอย่างและชี้แจงให้คนเหล่านี้รู้ถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหา ให้แน่ใจว่าคนเหล่านั้นเข้าใจเรื่องกฎหมาย คือเรามีสิทธิที่จะใช้โทรศัพท์ได้หนึ่งครั้งในกรณีที่เรถูกจับกุมตัว ให้แน่ใจว่าทุกคนรู้ว่าควรจะทำอะไรในการเผชิญหน้ากับความรุนแรง สร้างความเชื่อใจในกลุ่ม ความเป็นสมาชิกของกลุ่ม จะทำให้กำจัดความกลัวได้

วางแผนการจัดเตรียมข้าวของกำลังคน คือเรื่องที่ต้องคำนึงถึงเช่นการเดินทาง อุปกรณ์ที่ต้องใช้ การติดต่อสื่อสาร อาหาร ที่พัก สถานที่รวมกลุ่มและจัดกลุ่มใหม่ จัดหาโครงสร้างสนับสนุนในกรณีที่ถูกรับกุมหรือเกิดความรุนแรง

ถ้าวางแผนจะให้มีความเสี่ยงที่เปิดสู่สาธารณชน ให้บอกแก่สาธารณชนว่าเราจะทำอะไรและทำเพื่ออะไร การแสดงต่อสาธารณชนคนที่ต่อต้านกลุ่มใหญ่เป็นพลังที่สำคัญในการคัดค้าน

ถ้าวางแผนให้มีเหตุการณ์ใหญ่เกิดขึ้น ให้แน่ใจว่ากลุ่มแกนนำสำคัญเตรียมพร้อมแล้วต่อสิ่งที่อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญ ให้ข่าวกระจายไปสู่กลุ่มคน และสามารถควบคุมคนได้ถ้าเกิดปัญหาขึ้น ให้สวมเครื่องแต่งการที่เป็นสัญลักษณ์ระบุตัวได้ ทำให้คนตอบสนองกลับ และยังทำให้คนที่สวมเครื่องแต่งกายนั้นถูกรับกุมตัวไปได้โดยไม่บาดเจ็บ ในการปฏิบัติการกับคน

กลุ่มใหญ่ ให้มองหาทางหนีทีไล่เมื่ออยู่ภายใต้ความกดดัน ถ้าเราไม่ได้เตรียมตัวไว้ ฝ่ายตรงข้ามจะโจมตีได้

5. การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการของเราอาจมีเป้าหมายรองได้หลายเป้าหมาย เช่น เพื่อทดสอบความแข็งแกร่งและความตั้งใจของฝ่ายตรงข้ามเพื่อทำให้การรณรงค์เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เพื่อริเริ่มการรณรงค์อื่นๆ โดยกลุ่มที่ให้การสนับสนุนไม่ว่าเป้าหมายจะเป็นอะไร การปฏิบัติการจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์โดยรวม การปฏิบัติการไม่ได้จับด้วยตัวเอง และ ต้องไม่ต้องการสนับสนุนจากด้านอื่นๆของการรณรงค์ การปฏิบัติการบุกรุกมักจะต้องมีข้อดีข้อเสียแลกเปลี่ยน โดยอาจทำให้บางคนไม่เห็นด้วย หรือบางคนก็ให้การสนับสนุน คุณพินิจเป็นสิ่งสำคัญที่จะวัดประโยชน์ของการปฏิบัติการแต่ละครั้ง

6. ทำการรณรงค์ต่อเนื่อง / การติดตามประเมินผล

ช่วงเวลาหลังการปฏิบัติการเป็นเวลาที่ไม่ใช่ตอนจบ ให้วางแผนไว้ล่วงหน้าโดยตั้งเป้าหมายที่แน่ชัดไว้แล้วทำตามเป้าหมายนั้นด้วยการดำเนินการต่อไป ให้วางแผนว่าจะจัดการกับความล้มเหลวหรือชัยชนะที่ชั่วคราวนั้น อีกทั้งดูแลอาสาสมัครให้ดี หลีกเลี่ยงการสูญเสียอาสาสมัครด้วยวิธีดังนี้

- แจกจ่ายงานและความรับผิดชอบ อาจเป็นการยากหากมีคนสำคัญทำงานอยู่ตลอด แต่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะรักษาคนเหล่านั้นให้มั่นคงและมองหาคนใหม่ๆเพิ่มเติม
- ระบุชัยชนะครั้งเล็กๆตลอดการดำเนินการไปสู่เป้าหมาย แล้วฉลองชัยชนะนั้น
- รักษาโครงสร้างสนับสนุนทางสังคมที่ดีไว้

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการปฏิบัติการ (Action) แต่ละครั้ง

1. ความปลอดภัย
2. ความไม่รุนแรง
3. ข้อความที่ต้องการบอก
4. เรียกร้องให้หยุดการทำลายสิ่งแวดล้อมสร้างการเปลี่ยนแปลง

สิ่งที่ควรระลึกอยู่เสมอขณะทำการปฏิบัติการ(Action)

1. การเตรียมความพร้อม เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนที่ปฏิบัติการต้องเข้าใจและมีความพร้อมทั้งกับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือพร้อมที่จะเผชิญสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นขณะทำAction ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ เช่น การเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อยก่อนการปฏิบัติงาน, การเตรียมอุปกรณ์ที่ช่วยในเรื่องความปลอดภัยเบื้องต้นกับผู้ปฏิบัติการเอง
2. ความยืดหยุ่น เป็นสิ่งจำเป็นขณะปฏิบัติการ ผู้ปฏิบัติการต้องเข้าใจว่า สิ่งที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นได้เสมอ เพราะบางสิ่งเราไม่สามารถควบคุมได้ บางอย่างต้องปล่อยให้ เป็นไปเราไม่สามารถแก้ไขได้
3. ความอดทน ผู้ปฏิบัติการต้องมีความอดทนในขณะปฏิบัติการ เช่น รอเวลาให้ถึงเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือ บางครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลงขณะปฏิบัติการ เพราะบางอย่างบางเวลาสิ่งที่เตรียมมาตั้งนานทำไม่ได้ต้องรอให้ได้จังหวะอีกครั้ง

ทำไมองค์กรจึงใช้สันติวิธีในการปฏิบัติการและรณรงค์

- ไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง
- เป็นการแสดงตัวอย่างที่ดีกับเด็ก
- วิธีดังกล่าวสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง สองฝ่าย หรือ ทั้งสองฝ่ายเสียประโยชน์น้อยที่สุด
- มีความปลอดภัยมากกว่าการใช้ความรุนแรง
- เนื่องจากพวกเราที่ทำการรณรงค์ไม่ใช่พวกนักเลง
- ไม่ทำร้ายคนอื่นและสิ่งรอบข้าง
- มีประสิทธิภาพมากในเอเชีย
- หาแนวร่วมง่าย
- ไม่ต้องใช้เงินซื้อ , เงินซื้อไม่ได้
- สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด
- เป็นการแสดงให้เห็นปัญหาและวิถีชีวิต

(2) วิธีการ/กลยุทธ์ ในการรณรงค์ของ กรีนพีซ

วิธีการรณรงค์ของกรีนพีซจะแบ่งได้เป็น 3 แนว คือ

2.1. แนวรื้อน หมายถึง การทำ Action

2.2. แนวเย็น หมายถึง การขอความร่วมมือ , งานออกซุ้มตามที่ต่างๆ การจัดสัมมนา หรือ งานรณรงค์ทั่วไปที่ทางองค์กรจัดขึ้น หรือ ทำร่วมกับองค์กรอื่นๆ

2.3. การอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือ ให้ความรู้กับ ประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม

2.1. การรณรงค์แนวรื้อน หรือ การทำ Action ซึ่ง หมายถึง การรณรงค์ที่กรีนพีซทำโดยใช้หลัก NonViolence Direct Action(NVDA) โดยการรณรงค์แบบเผชิญหน้าโดยสันติวิธีนี้จะเป็นตามแบบที่องค์กรอนุรักษ์นี้ใช้เหมือนกันทุกประเทศทั่วโลก โดยยึดหลักการ

1. เป็นการทำงานที่แสดงให้เห็นว่า พวกเราเป็นพยานในที่เกิดเหตุ ที่ที่มีการทำลายสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น (Baring Witness)

2. ใช้วิธีการสันติวิธี ในการรณรงค์แบบเผชิญหน้า (Non Violence)

3. เป็นปฏิบัติการตรงโดยบุคคล (Personal action)

การที่จะทำ Action ได้ในแต่ละครั้ง เจ้าหน้าที่รณรงค์ (Campaigner) จะเป็นผู้ติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวในประเด็นต่างๆที่ ตนรับผิดชอบอยู่ เช่น ด้านสารพิษ , ด้านการติดต่อพันธุกรรม,ด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น โดยเจ้าหน้าที่แต่ละคน จะมีการสร้างทีมงานหรือทีมวิจัยของตนเอง ซึ่งคนในทีมก็อาจมาจากอาสาสมัคร หรือ ผู้ช่วยเฉพาะกิจ มาช่วยในการทำงานวิจัยและสืบข้อมูล แต่หลักๆแล้วเจ้าหน้าที่รณรงค์จะเป็นผู้ติดตามสถานการณ์เรื่องนั้นๆภายในท้องถิ่นตนเอง หรือ ภายในประเทศแถบภูมิภาคเดียวกัน และติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลในประเด็นที่ตนรับผิดชอบอยู่กับเจ้าหน้าที่ของกรีนพีซในแต่ละภูมิภาคทั่วโลกด้วย ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้น มาจาก 4 แหล่งด้วยกันคือ

- ชาวที่ออกตามสื่อทั่วไป
- องค์กรเครือข่ายในท้องถิ่นรากหญ้า
- เครือข่ายอื่นๆ หรือ ห้องวิจัยต่างๆทั่วโลก ที่มีการเปิดเผยข้อมูลให้ทราบ
- การสืบข้อมูลของคนภายในองค์กร

การหาข้อมูลในประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ตนรับผิดชอบอยู่นั้น จะทำเหมือนเป็นการวิจัยชิ้นหนึ่ง ซึ่งอาจมีทีมงานคนอื่น ๆ เช่นผู้ปฏิบัติการเฉพาะกิจ หรือ อาสาสมัครที่สนใจในประเด็นเรื่องนั้นๆ มาช่วยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนักวิจัย และสืบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด, การทำลายสิ่งแวดล้อม ก่อนที่จะมีการวางแผนงานและทำ Action ในแต่ละครั้ง ในที่นี้จะยกกรอบธรรมการเคลื่อนไหวด้านสารพิษมาเป็นกรณีศึกษาคือกรณีที่กรีนพีซเรียกร้อง ให้โรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ยุติการปล่อยสารพิษที่เป็นอันตรายต่อคนและสิ่งแวดล้อมเมื่อ 8 กรกฎาคม 2547 ดังนี้

สืบเนื่องมาจาก เมื่อตุลาคมปี 2546 มีการแถลงข่าว รณรงค์เรื่องสิทธิการรับรู้การปล่อยสารพิษจากโรงงานเพื่อปกป้องแหล่งอาหารในอ่าวไทยซึ่งเป็นแหล่งอาหารที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เจ้าหน้าที่มีการทำหนังสือถามไปยังเจ้าของโรงงานต่างๆทั่วบริเวณที่มีการปล่อยของเสียลงแม่น้ำทุกสายที่ลงอ่าวไทยเพื่อให้แสดงถึงการปริมาณการปล่อยสารพิษต่างๆออกมา เพื่อที่จะหาทางป้องกันและขอความร่วมมือให้ลดมลภาวะต่างๆให้กับสิ่งแวดล้อม โดยจะมีการสุ่มตรวจสอบซึ่งครั้งนี้มีการเก็บตัวอย่างเก็บตัวอย่าง น้ำ,ดินตะกอนในบริเวณพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการปนเปื้อนสารพิษในแม่น้ำลำคลอง ซึ่งเมื่อได้ตัวอย่างแล้วจะส่งไปยัง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของกรีนพีซเองหรือห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์อื่นๆในประเทศที่มีความสามารถตรวจสอบสารต่างๆที่มีการปนเปื้อนได้อย่างเป็นกลาง เพื่อหาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจนในการยืนยันและยื่นขอเสนอเรียกร้องให้มีการยุติการทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งในกรณีนี้ได้คิดกิจกรรมขึ้นโดยใช้การชวนป้ายประกาศบอกถึงผลการตรวจสอบที่กรีนพีซได้ทำ

กรณีชวนป้ายประกาศว่าบริเวณโรงงานที่ทำลายสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นที่ก่อกวนเร่ในบริเวณโรงงานแห่งหนึ่ง (โรงงาน ก)ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัด สมุทรปราการเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2547

ในการจัดกิจกรรม (Action) ครั้งนี้ ได้เก็บตัวอย่างน้ำ,ดินที่มีสารพิษปนเปื้อนนี้ตามหลักการวิทยาศาสตร์ทุกขั้นตอน โดยนำอาสาสมัครที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมไปด้วย เช่น นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม หรือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม หรือ คนที่เคยได้รับการอบรมเรื่องการเก็บตัวอย่างสารพิษเป็นต้นไปเก็บตัวอย่างร่วมกับเจ้าหน้าที่ โดยมีการจดบันทึก ข้อมูลต่างๆระหว่างการเก็บ มีการถ่ายภาพเป็นหลักฐานว่ามาเก็บจากบริเวณนี้จริง ในการทำAction ครั้งนี้ตัวอย่างน้ำ,ดินที่ได้นั้นส่งไปตรวจที่ห้องปฏิบัติการทาง

วิทยาศาสตร์ของกรีนพีซในประเทศไทย เมื่อได้ผลออกมาแล้วว่าเป็นอย่างไรก็เอามาดูว่าจะทำอย่างไร

จากการดำเนินการครั้งนี้ น้ำ,ดินที่ได้มาจากโรงงาน ก ซึ่งเป็นโรงงานที่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรมที่มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมด้วย แต่ผลที่ออกมานั้นพบว่า โรงงานดังกล่าว ปล่อยสารพิษชนิดหนึ่งชื่อ สาร VCM ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็งสู่น้ำและอากาศในบริเวณดังกล่าวเกินกำหนดกว่า มาตรฐาน 3 เท่า หากใช้มาตรฐานจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดการปล่อยสารพิษชนิดนี้ ซึ่งโทษของสารพิษนี้มีผลระยะยาวว่าอาจก่อให้เกิดโรคมะเร็งและทำให้เป็นหมันได้ อีกทั้งโรงงาน ก นี้ ยังอยู่ในโครงการโรงงานเพื่อสิ่งแวดล้อมไม่มีสารพิษ ที่ทำร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม อีกด้วย ซึ่งเป็นเหตุให้ กลุ่มกรีนพีซต้องทำ Action กับ โรงงานนี้ เพื่อเป็นประจักษ์พยานในที่เกิดเหตุและประกาศให้ประชาชนรู้ว่ามีการทำลายสิ่งแวดล้อมในบริเวณนี้ ซึ่งในการเตรียม Action งานครั้งนี้ มีการวางแผนปรึกษาหารือกันกับ เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรมและอาสาสมัครว่าจะทำอะไรอย่างไรเมื่อได้ข้อมูลแล้วก็เตรียมงานดังนี้

ประชุมวางแผนงานกิจกรรมภายในระหว่างเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นกระบวนการประชุมภายในองค์กรไม่มีอาสาสมัครเข้าร่วม โดยประเด็นที่จะคุย จะบอกถึงความจำเป็นในการจัด Action ของเจ้าหน้าที่รณรงค์และสาเหตุที่ต้องเป็นสถานที่ดังกล่าว และ หลักฐานต่างๆที่ติดตามมาได้ นำเสนอในที่ประชุมร่วมกับทีมเจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรมและเจ้าหน้าที่ประสานงานสื่อมวลชน เพื่อหาวิธีการในการยับยั้งการทำลายสิ่งแวดล้อมของโรงงานดังกล่าว

สำรวจสถานที่ที่จะทำ Action

ขั้นตอนนี้อาจทำ 2-3 ครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าวันที่ปฏิบัติงานจริงนั้นจะต้องเป็นเหมือนวันที่ทำการสำรวจ ซึ่งจะมีการถ่ายภาพเก็บข้อมูล หรือสอบถามเรื่องราวต่างๆ จากคนในบริเวณใกล้เคียง หา สถานที่ประกอบเรือยาง และ การลงเรือของผู้ที่จะมาเป็นพยานในที่เกิดเหตุในวันปฏิบัติการจริงโดยผู้ที่ทำการสำรวจนั้นอาจมี 2-3 คน แบ่งหน้าที่กันไป ตามแต่ความถนัด เช่น บางคนถ่ายภาพ บางคนวาดแผนผังพื้นที่เป้าหมาย หรือการพูดคุยกับคนทั่วไป และการไปสำรวจนั้น จะต้องแต่งตัวธรรมดาหรือให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่ไปสำรวจเพื่อไม่ให้ผิดสังเกต โดยห้ามใส่เสื้อ ,หมวก หรือ ถี้ออุปกรณ์ ที่มีสัญลักษณ์ของ องค์กรโดยเด็ดขาด และเมื่อสำรวจกลับมาแล้ว ก็จะทำกรเขียนแผนผัง บริเวณที่ไปสำรวจมาอย่างละเอียด และ ห้ามเผยแพร่ภาพหรือข้อมูลให้กับบุคคลอื่น นอกจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรและผู้ที่ได้รับผิดชอบงานในครั้งนี้โดยตรง

ประเมินสภาพแวดล้อมของสถานที่

เจ้าหน้าที่และทีมงานจะประเมินสภาพแวดล้อมจากข้อมูลที่ได้มา และคิดหาวิธีการ Action ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและกำลังคนที่มีอยู่

ประชุมเตรียมงานและวางแผนการAction

การประชุมเตรียมงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในส่วนต่างๆรวมถึงอาสาสมัครที่มีศักยภาพพอในการที่จะร่วมงานได้อย่างแน่นอน และหารือ เพื่อวางแผนการว่าจะจัดกิจกรรมในรูปแบบใด และการจัดในรูปแบบนั้นจะเกิดผลกระทบอะไรขึ้นกับองค์กรและอาสาสมัครในแผนปฏิบัติการที่คิดขึ้น ซึ่งจะมีการปรึกษากับเจ้าหน้าที่ภายในด้วยกันเองและทนายเพื่อให้ทราบถึงผลทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกกรณี กำหนดช่วงวันและเวลาคร่าวๆ และระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการ Action แต่การประชุมนั้นจะไม่มีมีการบอกว่าจะปฏิบัติการตรงกับวันไหนเมื่อไร นอกจากอาสาสมัครที่ต้องรับผิดชอบหน้าที่สำคัญ ซึ่งโดยมากแล้วมักจะเป็นอาสาสมัครที่เคยได้รับการอบรม NVDA และเป็นอาสาสมัครที่อยู่มานาน และได้รับความไว้วางใจ อีกทั้งเคยมีประสบการณ์การปฏิบัติงาน Action ร่วมกับองค์กรมาหลายครั้ง ซึ่งอาสาสมัครเหล่านี้จะเข้าใจวิธีการทำงานและขั้นตอนค่อนข้างแม่นยำอีกทั้งมีความชำนาญเฉพาะในการปฏิบัติงานตรงแบบสันติวิธี

เตรียมงานทุกอย่างตามแผน

1. เตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้

การเตรียมงานต่างๆ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องจำเป็นในการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างสะดวก อุปกรณ์ที่ต้องใช้ส่วนใหญ่จะเป็น ป้ายผ้า ไม้กระดาน เครื่องมือ อื่นๆ เช่น อุปกรณ์การปีน , อุปกรณ์ที่ใช้ในการขับเรือ เป็นต้น นอกจากนี้ก็ต้องใช้ในการทำกิจกรรมแล้ว ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ก็เป็นหลักในการดำเนินการที่สำคัญ ดังนั้นอุปกรณ์ปฐมพยาบาล จึงมีความจำเป็น พอกๆกับอุปกรณ์อื่นๆด้วยเช่นกัน เพื่อเป็นเครื่องมือป้องกันระวังอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น อุปกรณ์การช่วยหายใจ , อุปกรณ์การป้องกันสารพิษ , ยาปฐมพยาบาลเบื้องต้น ทุกอย่าง

2. เตรียมข้อความที่ต้องการจะนำเสนอต่อสาธารณะชน

โดยทีมงานจะคิดคำพูดที่จะนำมาเขียนป้ายที่จะเอาไปติดประกาศว่าจะใช้คำพูดว่าอะไรที่จะสั้นกระชับและได้ใจความที่ต้องการจะนำเสนอออกไปยังประชาชนทั่วไป และทำการเขียนป้ายผ้าที่มีข้อความที่ต้องการนำเสนอ นั้น ซึ่งจะเป็นไปตามขนาดที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

ที่ผู้ไปสำรวจแจ้งมา ในการ Action ครั้งนี้ป้ายต่างๆ และอุปกรณ์ที่ต้องใช้ อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ช่วยกันทำทั้งสิ้น ซึ่งครั้งนี้ ข้อความที่ต้องการส่งถึง สาธารณชน ให้ทราบก็คือ “มะเร็งเริ่มที่นี่” และมีข้อความภาษาอังกฤษด้วยว่า “Cancer Starts Here” ซึ่งจะต้องมีโลโก้ขององค์กรอยู่ในป้ายนั้นๆ ด้วยทุกครั้ง

3. เตรียมกำลังคน

หลังจากที่มีการประชุมวางแผนงานแล้วเจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรม (Action Coordinator) จะโทรศัพท์สอบถามอาสาสมัครที่มีความสามารถด้านงานศิลปะและอาสาสมัครที่ว่างให้มาช่วยเขียนป้ายผ้า และเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในวันทำงานจริง ซึ่งบางครั้งอาสาสมัครที่มีความคุ้นเคยและเข้าไปช่วยงานบ่อยๆ ก็จะโทรศัพท์ชวนเพื่อนๆ มาช่วยกันทำ และเจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรม จะสอบถามและสรรหาคนให้ได้ตามจำนวนที่จะต้องมีการประจำตำแหน่งต่างๆ ในวันปฏิบัติงานจริง โดยจะโทรศัพท์สอบถามแต่ละคนก่อน ซึ่งอาสาสมัครที่มาช่วยเตรียมงานและจะมาปฏิบัติงานจริง นั้นก็จะต้องไม่มีใครทราบว่าจะมี Action กัน วันไหน เมื่อไร และทำกันที่ไหน ก่อนวันประชุมสรุปงานก่อนปฏิบัติงานจริง เพราะกระบวนการเตรียมงานทั้งหมดจะถือว่าเป็นความลับ เนื่องจาก ทางองค์กรเกรงว่าถ้ามีฝ่ายที่ทำลายสิ่งแวดล้อมทราบ อาจทำให้เกิดมีการจัดการเพื่อหลบเลี่ยงความผิดที่ทำได้

4. เตรียมความพร้อม

ในการปฏิบัติการครั้งนี้ถือว่าการเตรียมงานครั้งใหญ่ครั้งหนึ่งสำหรับการ Action ในประเทศไทย กล่าวคือมีการใช้ ทั้งทีมปั่น แขนงป้ายผ้าซึ่งในทีมก็จะมีการซ้อมปั่นเพื่อให้เกิดความชำนาญกับเครื่องมือที่ตนต้องใช้จริง ทีมเรือจะมีการนำเรือมาตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเดินเรือต่างๆ รวมถึงมีการฝึกซ้อมขับและฝึกช่วยคนตกน้ำเพื่อความชำนาญ นอกจากนี้ยังมีทีมที่ใช้อุปกรณ์ป้องกันสารพิษและทีมช่วยชีวิตหากเกิดอันตรายต่างๆ ซึ่งงานนี้มีเจ้าหน้าที่จากฟิลิปปินส์มาช่วยเรื่องต่างๆ ด้วย 2-3 คน

ประชุมสรุปงานก่อนปฏิบัติงานจริง

1. ประชุมเจ้าหน้าที่

ประชุมสรุปวันที่แน่นอน รวมถึงแผนการทำงานที่ชัดเจนและการเตรียมพร้อมทั้งหมด ของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ที่ร่วมกิจกรรม ซึ่งในครั้งนี้นี้จะมี เจ้าหน้าที่ที่รณรงค์ ด้านสารพิษ , เจ้าหน้าที่ประสานงานสื่อมวลชน , เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรม หรือบางครั้งอาจมีอาสาสมัครที่

เป็นหัวหน้าทีมในแต่ละเรื่องเข้าประชุมด้วย เมื่อได้ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้วให้เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรมหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า แอ็คชั่นโค ซึ่งย่อมาจาก Action Coordinator จะทำการโทรศัพท์ตามอาสาสมัครที่มีประสบการณ์และมีเวลามาช่วยงานในเวลาดังกล่าวโดยจะไม่บอกข้อมูลใดๆกับอาสาสมัครเลยนอกจากแค่ว่ามีกิจกรรม , เรื่องด่วน หรือเรื่องตื่นเต้น ในช่วงอาทิตย์นี้ ถ้าสนใจให้มาประชุมในวันที่.... เวลา

2. ประชุมอาสาสมัคร

ประชุมอาสาสมัครที่สนใจและพอจะมีเวลาว่างในช่วงเวลานั้นๆ โดยในที่ประชุมจะบอกถึงสาเหตุความเป็นมาของการจัด Action ในครั้งนี้ ซึ่งรายละเอียดผู้ศึกษาได้กล่าวไปแล้ว รวมถึงวัตถุประสงค์ของการทำ Action ในครั้งนี้คือต้องการให้ บริษัทดังกล่าวหยุดการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยหาวิธีป้องกันไม่ให้สารที่ก่อมะเร็งรั่วไหลออกมา และเรียกร้องให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎการปล่อยสารเคมีที่เป็นอันตรายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยการจะเข้าไปที่โรงงาน ก เพื่อแขวนป้ายผ้าที่บริเวณ ทางคัทที่เก็บสารก่อมะเร็งดังกล่าว โดยเข้าทางประตูที่อยู่ติดกับแม่น้ำ โดย ให้ ทีมเรือเป็นผู้ส่งคนเข้าไป แขวนป้ายผ้า และทำหน้าที่ส่งคนที่เกี่ยวข้องระหว่าง เรือที่จ้างมาไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรมและคนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จะมีการอธิบายถึงผลกระทบกับผู้ที่เข้าร่วมการปฏิบัติงานในครั้งนี้น่า ข้อหาที่อาจถูกฟ้อง คือ 1. บุกรุก 2. กระทำการชองใจ 3. ก่อความรำคาญ ซึ่งคำปรับต่อคน ประมาณ หนึ่งแสนบาท และวางตำแหน่งที่คาดว่าอาสาสมัครที่มาร่วมในวันดังกล่าวมีความถนัดในเรื่องนั้นๆ ซึ่งจะถามถึงความสมัครใจและความสามารถในการรับหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในการทำ Action ตามแผนการณ์ที่เตรียมไว้

นอกจากนี้อาสาสมัครมีสิทธิถามทุกอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะทำทั้งเรื่องความปลอดภัย , ผลกระทบทางกฎหมายอื่นๆที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือข้อสงสัยทุกอย่างได้อย่างเปิดเผย แต่ไม่สามารถแพร่พรายเรื่องที่จะทำ Action ในครั้งนี้ให้กับบุคคลอื่นนอกห้องประชุมแห่งนี้ได้ และถ้าหากรับปากว่าจะมาร่วมงาน อาสาสมัครต้องรับผิดชอบกับตำแหน่งและบทบาทที่ได้รับอย่างสุดความสามารถ หากมีเหตุขัดข้องใดๆก่อนการปฏิบัติงานต้องแจ้งให้กับทาง องค์กรทราบโดยด่วนที่สุดเพื่อเจ้าหน้าที่จะได้หาทางแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งงาน Action ครั้งนั้นนอกจากเจ้าหน้าที่รณรงค์ , เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรมทั้งจากไทยและฟิลิปปินส์ , อาสาสมัครทั่วไปที่จะเข้าร่วมแล้ว ยังมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆเช่นหัวหน้าฝ่ายข้อมูลการระดมทุน หรือ เจ้าหน้าที่รณรงค์ด้านGMOsมาช่วยในฐานะที่เป็นอาสาสมัครคนหนึ่งขององค์กรด้วย ซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- ผู้อำนวยการองค์กร และ เจ้าหน้าที่รณรงค์ทั่วไประดับสูง (Campaign Director) จะทำหน้าที่ในการตัดสินใจทุกเรื่องที่มีปัญหาและมีผลกระทบต่อองค์กรในระหว่าง การปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่รณรงค์ด้านสารพิษ
- ผู้ประสานงานกิจกรรม หรือที่เรียกกันสั้นๆว่า แอ็คชั่นโค³ ซึ่งจะเป็นคนคอยกำกับดูแลงาน Action ทั้งหมดตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน ดูแล อาสาสมัคร ไม่ว่าจะ เป็นอาสาสมัครที่เป็นเจ้าหน้าที่ด้านอื่นๆหรืออาสาสมัครทั่วไปที่มาช่วย Action จะต้องฟังคำสั่งของคนนี้คนเดียวเพื่อความไม่สับสนในคำสั่ง และแอ็คชั่นโคจะเป็นคนประสานงานและร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่จะเกิดขึ้นขณะปฏิบัติการร่วมกับ ผู้อำนวยการ ,เจ้าหน้าที่รณรงค์ทั่วไประดับสูง (Campaign Director) , เจ้าหน้าที่รณรงค์ด้านสารพิษที่รับผิดชอบโดยตรง
- เจ้าหน้าที่ด้านสื่อสารมวลชน ร่วมกับทีมช่างภาพนิ่งและวิดีโอ จะทำการติดต่อประสานงานกับนักข่าวโทรทัศน์ ,หนังสือพิมพ์ และนิตยสารที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ เพื่อส่งข่าวว่าขอเชิญร่วมเป็นประจักษ์พยานในที่เกิดเหตุที่มีการทำลายสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์กร เป็นต้น โดยจะทำการเชิญนักข่าวก่อนวันปฏิบัติการจริงเพียง1-2วันเท่านั้น และบอกเพียงวันและเวลาที่จะนัดพาไปร่วมเป็นพยานเท่านั้น โดยจะไม่บอกประเด็นที่จะเกิดขึ้นและสถานที่ว่าทำกันที่ไหนอย่างไร หากสื่อมวลชนท่านใดสนใจสามารถติดต่อได้ที่เจ้าหน้าที่ด้านสื่อสารมวลชนเพื่อนัดพบตามเวลาที่จะไปดูปฏิบัติการขององค์กร โดยในวันปฏิบัติงานจะมีการบันทึกภาพนิ่งและวิดีโอในทุกกระบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งจบการปฏิบัติงาน
- อาสาสมัครที่ร่วมในการ Action ในวันปฏิบัติการครั้งนี้ แบ่งเป็น
 - ผู้หาเรื่องมี 1 คน ทำหน้าที่หาและเช่าเรือโดยสารที่จะออกไปดูเหตุการณ์ให้กับทีมงานทั้งหมด
 - ผู้คอยดูแลสถานการณ์หากเกิดอันตรายหรือมีอุบัติเหตุร้ายแรงจะทำการโทรศัพท์แจ้งโรงพยาบาล และติดต่อรถพยาบาล 1 คน
 - ทีมเจรจาต่อรองกับเจ้าหน้าที่โรงงานระหว่างปฏิบัติการแวนป้ายผ้ามี 2 คน ทำหน้าที่เข้าไปเพื่ออธิบายถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น เมื่อมีเจ้าหน้าที่โรงงานเข้ามาเพื่อพยายามให้หยุดการปฏิบัติการ โดยทีมเจรจาต่อรองต้องอธิบายเพื่อให้เจ้าหน้าที่

³ แอ็คชั่นโค หรือ Action Co ย่อมาจากคำว่า Action Coordinater ซึ่งแปลว่าผู้ประสานงานการปฏิบัติการ

เข้าใจและเป็นการถ่วงเวลาไม่ให้เจ้าหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับนักบินที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่

ทีมรักษาความปลอดภัยและพยาบาล 2 คน ต้องมีความรู้เรื่องสารพิษที่อยู่ในบริเวณนั้นและวิธีการปฐมพยาบาล และการช่วยชีวิต ทำหน้าที่คอยระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับนักบินและทุกคนที่อยู่ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงอันตราย

ทีมบิน ต้องมีความชำนาญในการบินและแขนงป้ายผ้า 3 คน คือ ปืนและแขนงป้ายผ้า 2 คน, รักษาเชือก 1 คน ทั้ง 3 คนทำหน้าที่บินขึ้นไปในพื้นที่เป้าหมายเพื่อแขนงป้ายผ้าประกาศแจ้งให้สาธารณชนรู้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและร่างกาย

ทีมป้องกันนักบิน 2 คน ทำหน้าที่ป้องกันเจ้าหน้าที่โรงงานไม่ให้เข้าถึงตัวนักบินได้

ทีมเรือยาง ต้องมีความสามารถขับเรือยางได้อย่างชำนาญ กัปตัน และลูกเรือสามารถช่วยเหลือผู้ตกน้ำและปฐมพยาบาลเบื้องต้นผู้ตกน้ำได้ ทำหน้าที่รับส่งคนจากฝั่งไปยังเรือโดยสารใหญ่ 4 คน ขับเรือยาง 2 ลำ ลำละ 2 คน

ทีมกฎหมายและประกันตัว จะเป็นผู้ที่คอยอยู่ที่สถานีตำรวจหากเกิดการแจ้งความและดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติการ รวมถึงคอยแจ้งความเคลื่อนไหวของตำรวจถ้ามีเจ้าหน้าที่โรงงานมาแจ้งความที่สถานีตำรวจในท้องที่นั้นๆ 1-2 คน

แจ้งแผนการทำงาน

ในครั้งนี ซึ่งตามแผนที่วางไว้มีทั้งหมด 3 แผนด้วยกันกล่าวคือ ภาพที่ต้องการให้เป็นคือ

แผน เอ

แผน เอ มีดังนี้ จะมีเรือโดยสารใหญ่ 2 ลำที่จ้างเหมาพานักข่าวและเจ้าหน้าที่สื่อมวลชนมาดู 1 ลำ และ พาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารอีก 1 ลำ นอกจากนี้ยังมี เรือหางยาวเล็ก 1 ลำพาช่างภาพของกรีนพีซมาเก็บภาพในที่เกิดเหตุ อีก 1 ลำ และเรือยาง 2 ลำของกรีนพีซคอยส่งคนระหว่างเรือกับฝั่ง โดยทั้งหมดจะเห็นเหตุการณ์จากเรือที่ลอยอยู่กลางแม่น้ำมองเข้าไปยังฝั่งของโรงงาน โดยงานนี้ทางทีม Action ต้องการแขนงป้ายผ้าที่ แทงค์ สาร VCM ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง โดยจะมีทีมเรือขับเรือยางของกรีนพีซเข้าไปส่งนักบินพร้อมป้ายผ้า , หน่วยพยาบาล พร้อมทั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 9 คน ในช่วงแรก โดยไปส่งขึ้นฝั่ง

ริมรั้วโรงงานฝั่งแม่น้ำ ซึ่งจะป็นกรงลวดเข้าไปก่อนเพียง 5 คนเท่านั้นคือ นักบิน 2 คน ผู้ดูแล เชือกบิน 1 คน ผู้ป้องกันนักบิน 2 คน โดย นักบินจะขึ้นบันไดวนไปแขวนป้ายผ้าบนแท่งค้ำสารเคมีซึ่งเป็นวัตถุไวไฟ 2 คน มีผู้ดูแลเชือกบริเวณนั้น 1 คน และมีผู้ป้องกันนักบิน 2 คน ทำการ ล็อคตัวขวางทางขึ้นเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ของโรงงานเข้าไปรบกวนการบินได้ อีก 2 คนที่อยู่ข้าง นอกคือ ผู้เจรจาต่อรองกับเจ้าหน้าที่โรงงาน

ในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่โรงงานเข้ามาเห็นและทำการขัดขวางการทำงาน ซึ่ง 2 คนนี้จะ เข้าไปต่อเมื่อมีคำสั่งจาก แอ็คชั่นโคที่อยู่ด้านนอกส่งสัญญาณมือหรือ จิตยบุกเท่านั้น อีก 2 คน จะเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยและปฐมพยาบาลทุกคนที่เข้าไปในรั้วด้านในหากเกิดอันตราย โดย ดูนักบินและคนอื่นที่อยู่ด้านนอก และจะส่งสัญญาณมือกับนักบินคนอื่นๆเพื่อทราบความเคลื่อนไหวต่างๆทั้งสภาพร่างกายของนักบินและผลของการแขวนป้ายเป็นต้น

หากนักบินหรือคนด้านในได้รับอันตราย ทีมช่วยชีวิตจะเข้าไปช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา หรือบาดเจ็บจะต้องส่งสัญญาณบอกแอ็คชั่นโค หรือ แอ็คชั่นโคที่อยู่ด้านนอกเป็นคนส่ง ให้เข้าไป เพราะต้องการจำกัดคนที่เข้าไปในโรงงานให้น้อยที่สุดเพื่อป้องกันการถูกฟ้องและถูกจับกุม และเพื่อความสะดวกในการดูแลควบคุมด้วย

การทำงานจะต้องพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายคือแขวนป้ายผ้าบนแท่งค้ำให้เสร็จ และหากถูกจับตัวไปหลังจากแขวนป้ายเสร็จแล้วไม่ต้องขัดขึ้นเจ้าหน้าที่โรงงาน แต่ถ้ายังไม่เสร็จ ผู้เจรจาจะต้องช่วยกันพูดหว่านล้อมถ่วงเวลาไม่ให้ไปสนใจกับการแขวนป้าย หรือถ้าไม่สำเร็จ ผู้ ป้องกันนักบินที่ล็อคตัวอยู่ต้องเกลี้ยกล่อมและพูดหว่านล้อมช่วยอีก ถ้าไม่สำเร็จ เจ้าหน้าที่โรง งานสามารถขึ้นไปถึงนักบิน ผู้ดูแลเชือกต้องเจรจาเกลี้ยกล่อมให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อปอง กันไม่ให้ถูกตัดเชือกได้ จนถ้าแขวนป้ายเสร็จก็สามารถกลับขึ้นมาและทำตามที่เจ้าหน้าที่บอก ได้ แต่จะไม่เอาป้ายที่แขวนติดมือกลับขึ้นมาด้วยเป็นอันขาด ซึ่งอาจจะอ้างว่าอย่างไรก็ได้ตาม สถานการณ์ ในการทำตามแผนครั้งนี้ทุกแผนทางองค์กรต้องการให้ไปจบที่สถานีตำรวจหากมี การแจ้งความ หรือ ให้ทางเจ้าของโรงงานมารับข้อเสนองของทางกรีนพีซเพื่อที่จะได้ทำให้เกิด การเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาลี้กวลอย่างป็นรูปธรรมที่สุด

แผน บี

กรณีที่มีเรือเข้ามาในบริเวณท่าเรือของโรงงานเพื่อทำการถ่ายสารเคมีเข้าแท่งค้ำ ให้ ยกเลิกการปฏิบัติการแผน เอทันทีเพื่อความปลอดภัยของทุกๆคนทั้งเจ้าหน้าที่,อาสาสมัคร ,นัก ชาว เพราะ ระหว่างการถ่ายสารเคมีเข้าแท่งค้ำ อาจทำให้เกิดไฟไหม้ได้แค่เพียงการใช้โทรศัพท์มือ

ถือโทรออกในบริเวณนั้นเพราะสารเคมีที่ถ่ายเป็นวัตถุไวไฟมีกลิ่นความร้อน ซึ่งเมื่อมีการใช้โทรศัพท์มือถือโทรออกอาจทำให้กลิ่นความถี่จุดประกายไฟได้ ซึ่งถือว่าอันตรายมากๆ การสื่อสารจะใช้สัญญาณมือ หรือ วิทยุชนิดพิเศษที่ไม่ก่อให้เกิดเปลวไฟเท่านั้น ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติการทุกคนต้องรู้จักสัญญาณมือที่จะใช้สื่อสารกันหากเกิดเหตุขัดข้องด้วย โดยหากมีเรือเข้ามาจะย้ายไปทำที่บริเวณประตูทางเข้าที่ส่งสารเคมีที่อยู่ใกล้ๆกับท่าเรือโดยจะไม่ขึ้นไปแขวนป้ายผ้าที่แทงค์เพราะว่าอันตรายมาก โดยผู้ป้องกันนักปืนจะเข้าทำการล็อคตัวเองที่ ประตูที่มีการขนส่งสารเคมีเข้าไป และ ถือป้ายผ้าอีกอันที่มีข้อความเดียวกันกับที่จะแขวนบนแทงค์ ซึ่งจะต้องฟังคำสั่งแอดชั่นโคอีกที

แผน ที

หากมีเรือเข้ามาแต่ไม่สามารถล็อคตัวที่ประตูทางเข้าที่มีการขนส่งสารเคมีได้ ให้ย้ายไปที่ หน้าโรงงานทางเข้าประตูใหญ่ โดยจะเอาป้ายผ้าข้อความเดียวกันไปติดไว้ที่หน้าโรงงานและเอาสารพิษที่เก็บจากโรงงานนี้คืนให้เจ้าของโรงงาน นอกจากนี้จะมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของเจ้าหน้าที่รณรงค์และ แอ็คชั่นโคจะปรึกษากันเพื่อหาทางออก

วันปฏิบัติงานจริง

04.30 น. มีการเตรียมงาน ทีมเรือ, ทีมปืน, ทีมรักษาความปลอดภัย, ทีมพยาบาล, ทีมเจรจา, ผู้นำเรือเข้า, แอ็คชั่นโค พร้อมด้วยอาสาสมัครทุกตำแหน่งที่ตกลงไว้ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาประชุมสรุปทำความเข้าใจหน้าที่ของตนอีกรอบก่อนออกปฏิบัติงาน โดยทุกคนจะมีเบอร์โทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่, อาสาสมัครทุกคนที่เกี่ยวข้อง, คนขับรถ รวมถึง สถานีตำรวจและโรงพยาบาลในเขตดังกล่าวด้วย จากนั้น แยกย้ายกันขึ้นรถตามคันที่ไปยังจุดมุ่งหมายของตน

05.00 น. ออกเดินทางไปยังจุดหมาย การปฏิบัติงานในครั้งนี้อยู่ที่ทีมเรือ ออกเดินทางไปยังที่หมายเพื่อแยกและประกอบเรือ

6.00 น. ถึงที่หมาย เพื่อประกอบเรือ

7.30 น. ประกอบเรือ เสร็จพร้อมเอาลงน้ำได้รับการแจ้งจากฝ่ายประสานงานสื่อมวลชนว่านักข่าวมาถึงแล้วและกำลังไปยังเป้าหมาย

8.20 น. ได้รับการแจ้งให้ ทีมเรือพาทีมปืน,ทีมรักษาความปลอดภัย และทีมเจรจา รวม 9 คน นั่งเรือยางขับไปยังจุดเป้าหมายเพื่อเจอกับทีมสื่อมวลชนในบริเวณเป้าหมายและเริ่มปฏิบัติการ

8.30 น. การปฏิบัติการเป็นไปอย่างราบรื่น เพราะกว่าที่เจ้าหน้าที่โรงงานมาเห็นอาสาสมัครก็แขนงป้ายเกือบเสร็จแล้ว และ พอเจ้าหน้าที่โรงงานขึ้นไปเรียกให้ลงมาก็แขนงป้ายเสร็จพอดี และทีมปืนก็ขึ้นมาได้อย่างปลอดภัยไม่มีใครได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บแต่อย่างใด เพราะทีมเจรจาต่อรองได้ช่วยอธิบายถึงเหตุผลที่มาและถ่วงเวลาไว้ได้

9.45 น. โดยประมาณเจ้าของโรงงานนั้นมีการขออนุญาตเข้าไปเจรจาโดยมีเจ้าหน้าที่รณรงค์ด้านสารพิษ , เจ้าหน้าที่สื่อมวลชนและผู้บริหารองค์กรเข้าไปร่วมประชุมเจรจาพร้อมกับสื่อมวลชนทั้งหมดที่มาร่วมทำข่าว ซึ่งทั้งหมดได้เข้าไปทางประตูท่าเรือ เมื่อเข้าไปแล้วได้มีการประชุมถึงเรื่องดังกล่าวที่เกิดขึ้นโดยทางโรงงานยอมรับหนังสือข้อเรียกร้องขององค์กรต่อหน้าสื่อมวลชน แต่ไม่รับปากว่าจะทำได้ทั้งหมด งานนี้มีทั้งโทรทัศน์ 6 ช่อง และหนังสือพิมพ์อื่น ๆ รวม 10 กว่าแห่ง ร่วมฟังอยู่ด้วย ซึ่งทางโรงงานไม่มีการฟ้องร้อง แจ้งความกับองค์กรแต่อย่างใด ส่วนอาสาสมัครที่เข้าไปแขนงป้ายผ้าก็ออกจากโรงงานอย่างปกติ โดยมีคำสั่งให้นำเรือไปรับทีมปืนออกทางประตูท่าเรือซึ่งก่อนออกอาสาสมัครก็ได้รับคำตำหนิเล็กน้อยจากเจ้าหน้าที่บางคนในการกระทำได้ดังกล่าวแต่ไม่ได้มีเหตุการณ์รุนแรงแต่อย่างใด หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ของโรงงานก็พยายามมาเก็บป้ายที่แขนงออกจากทางคังสารเคมี

10.00น.โดยประมาณ ทีมเรือยางได้รับแจ้งว่าให้หยุดพักเครื่องเรือได้หลังจากพาทีมปืน และทีมอื่นๆที่เข้าไปในโรงงานตอนแรกไปขึ้นเรือโดยสารลำใหญ่เพื่อรอก่อน จากนั้นขณะที่ทีมผู้บริหารกับสื่อมวลชนเข้าไปเจรจาในโรงงาน ทีมแก็กซ์ันทั้งหมดก็มาสรุปงานกันบนเรือว่าที่ทำไปเวลาและการทำงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้มากน้อยแค่ไหน สรุปแล้วได้ทำตามแผน เอ ที่วางไว้ งานด้าน แก็กซ์ันปัญหาน้อยมากมีแค่เพียงการวิฑูประสานงานกับแก็กซ์ันโคนิดหน่อยเท่านั้น ซึ่งทุกคนพอใจกับการทำงานครั้งนี้มาก และ อาสาสมัครก็ได้รับคำขอบคุณจากเจ้าหน้าที่ทุกๆคน

10.30 น.โดยประมาณมีการแจ้งจากแก็กซ์ันโคว่าให้ทีมเรือยางนำเรือไปเก็บได้ และให้กลับไปรอที่สำนักงานเตรียมสรุปงาน เพราะการเจรจาไม่มีปัญหา

สรุปงาน

จากนั้นเมื่อกลับมาถึงสำนักงานมีการประชุมสรุปงานกันได้ความว่า การปฏิบัติการครั้งนี้ได้รับความสำเร็จค่อนข้างมากโดยเฉพาะทีมแอ็คชั่นที่มีการเตรียมงานดีและปฏิบัติการตามเวลาที่กำหนดไว้ถือว่า ใช้ได้ แต่ในเรื่องการรณรงค์ยังไม่ชัดเจนนักในเรื่องการติดตามและนำเสนอข้อเรียกร้องต่อ กรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าให้มีมาตรฐานการกำหนดค่าสาร VCM. นี้ ส่วนด้านเจ้าหน้าที่สื่อมวลชนมีการประสานงานสื่อมวลชนดีพอใช้ มีการออกข่าวโทรทัศน์ 3 ช่อง แม้ว่าจะมา 6 ช่องก็ตาม (ทราบภายหลังว่ามีการลอบบีไม่ให้ออกอากาศ 3 ช่อง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่อาจเกิดขึ้นได้) มีการลงข่าวหนังสือพิมพ์ประมาณ 3-4 ฉบับ มีลงข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้าหนึ่งด้วย ซึ่งถือว่าค่อนข้างประสบความสำเร็จ ข้อเสียของการปฏิบัติงานในครั้งนี้คือการสื่อสารระหว่างทีมที่ยังไม่ดีเท่าที่ควรในบริเวณที่ห้ามใช้โทรศัพท์มือถือและวิทยุสื่อสารหรือวอล์ เพราะอาจเกิดอันตรายได้ แต่ระหว่างนักบินและทีมรักษาความปลอดภัยและพยาบาลใช้สัญญาณมือเป็นหลักซึ่งถือว่าได้ผลดีพอสมควร

ประท้วง : กลุ่มกรีนพีซเรียกร้องให้มีการปิดโรงงานของบริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ หลังจากตรวจพบว่า ทางโรงงานได้ปล่อยสารไวรัล คลอไรด์ โมโนเมอร์ (VMC) และสารพิษอื่นๆ ลงในแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งลด เกรฟิวดังกล่าวมีผลทำให้เกิดโรคเรื้อรัง และมีผลต่อความผิดปกติของระบบสืบพันธุ์ในเพศชาย เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม - 2533

ภาพที่ 7 ภาพกิจกรรมของกรีนพีซที่เรียกร้องให้โรงงานที่ปล่อยสารพิษลงแม่น้ำเจ้าพระยาหยุดการทำลายสิ่งแวดล้อม (ภาพจาก หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ 9 ก.ค.47)

2.2. การรณรงค์แนวเย็น หมายถึง การให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป , การขอความร่วมมือ , การจัดตั้งกิจกรรมต่างๆ รวมถึง การจัดฝึกอบรมให้กับอาสาสมัครและผู้สนใจทั่วไป ในกรณีนี้ผู้ศึกษาขอยกอุปสรรคเป็นกรณีศึกษาดังนี้เช่น

การให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับสินค้าปลอดGMO จะมีการทำเป็นคู่มือจ่ายตลาดขึ้นมา และมีทีมงานอาสาสมัครที่เรียกว่า GMO Mobile Units⁴ มาช่วยทำการแจกเอกสารนี้และขอความร่วมมือกับประชาชนทั่วไปเพื่อลงชื่อเรียกร้องให้รัฐบาลและบริษัทผู้ผลิตสินค้าผลิตสินค้าและอาหารที่ปลอดจีเอ็มโอ ซึ่งจะทำการตั้งโต๊ะตามงานต่างๆเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสถานที่ที่มีคนผ่านไปผ่านมามากๆ เพื่อให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลสู่คนทั่วไปให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้เพราะคนทั่วไปในประเทศไทยยังไม่ค่อยรู้จักว่าจีเอ็มโอคืออะไร

โดยจะทำการอบรมอาสาสมัครให้มีความรู้เกี่ยวกับจีเอ็มโอ

- 1) บอกให้รู้ว่า จี เอ็ม โอ คืออะไร
- 2) จี เอ็ม โอ เป็นภัยที่ซ่อนเร้นในอาหารอย่างไร ปัจจุบันมีพืชที่ ถูกดัดแปลงเป็นจีเอ็มโอแล้วกี่ชนิด
- 3) จี เอ็มโอผิดธรรมชาติใหม่ ทำไมถึงทำลายสิ่งแวดล้อมมีผลเสียต่อระบบนิเวศอย่างไร
- 4) อาหารจี เอ็ม โอ จะกินดีไหม
- 5) ทำไมถึงมีความจำเป็นที่จะต้องรณรงค์เรื่องนี้ในเมืองไทยและทั่วโลก
- 6) วิธีการใช้คู่มือจ่าย ตลาด จะระบุว่าบริษัทไหนบ้างที่ผลิตสินค้าอาหารจากพืชจีเอ็มโอ และบอกวิธีการอ่านและการใช้คู่มือจ่ายตลาดว่ามีประโยชน์อย่างไร และกำชับว่าควรแจ้งให้กับคนที่ไปแจกให้รู้วิธีการดูข้อมูลสินค้าปลอดจีเอ็มโอจากคู่มือจ่ายตลาด เช่น

บริษัทอาหารที่อยู่ในแถบสีเขียว คือ บริษัทที่มีนโยบายปลอดจีเอ็มโอ และมีการสุ่มตรวจสอบแล้วว่าปลอดจีเอ็มโอจริง

⁴ การเข้าร่วมกิจกรรมด้าน GMO Mobile Units นี้ผู้ศึกษาได้เขียนจากประสบการณ์จริงที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ดังกล่าวในช่วง ตุลาคม 2546 ถึง มกราคม 2547

บริษัทอาหารที่อยู่แถบสี่เทา คือบริษัทที่อยู่ระหว่างการติดต่อรอน นโยบายจากบริษัท หรือ รอผลการสุ่มตรวจว่า ปลอดภัยเอ็มไอหรือไม่

บริษัทอาหารที่อยู่ในแถบสีดำคือบริษัทที่ไม่มีนโยบายปลอดภัยเอ็มไอ ซึ่งก็มีหลายบริษัทแต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นของบริษัทใหญ่บริษัทหนึ่ง และบอกเหตุผลกับทางอาสาสมัครว่า ทำไมถึงเรียกร้องกับบริษัทนี้มากที่สุดคำตอบก็คือว่า เนื่องจากบริษัทนี้เป็นบริษัทที่ผลิตอาหารที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในโลกและในประเทศไทย เป็นบริษัทข้ามชาติที่มีมาตรฐานการผลิตอาหารที่ไม่เสมอภาค ไม่ใช้นโยบายเหมือนกันทั่วโลก กล่าวคือในยุโรปจะใช้นโยบายปลอดภัยเอ็มไอ แต่ในภูมิภาคนี้กลับไม่มีนโยบายดังกล่าว ซึ่งเปรียบเหมือนกับประชากรในประเทศภูมิภาคนี้เป็นหลุมองยา เพราะสินค้าอาหาร , ฟิช จีเอ็มไอยังไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ว่าปลอดภัยกับคน 100 เปอร์เซ็นต์ และ เป็นการทำร้ายพันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีความหลากหลายอีกด้วย

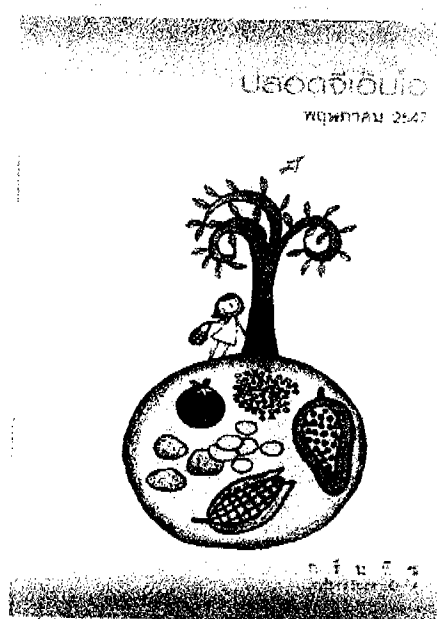
การออกไปรณรงค์แต่ละครั้ง ทางองค์กรจะมีการอบรมความรู้ต่างๆเกี่ยวกับพืชตัดแปลงทางพันธุกรรม หรือ จีเอ็มไอ ก่อนเสมอ เพื่อให้อาสาสมัครที่ออกไปรณรงค์เข้าใจก่อน ก่อนที่จะออกไปเผยแพร่ โดยอาสาสมัครมีสิทธิสอบถามกับเจ้าหน้าที่รณรงค์ถึงข้อสงสัยต่างๆได้ตลอด

โดยจะสอนวิธีการพูดว่า

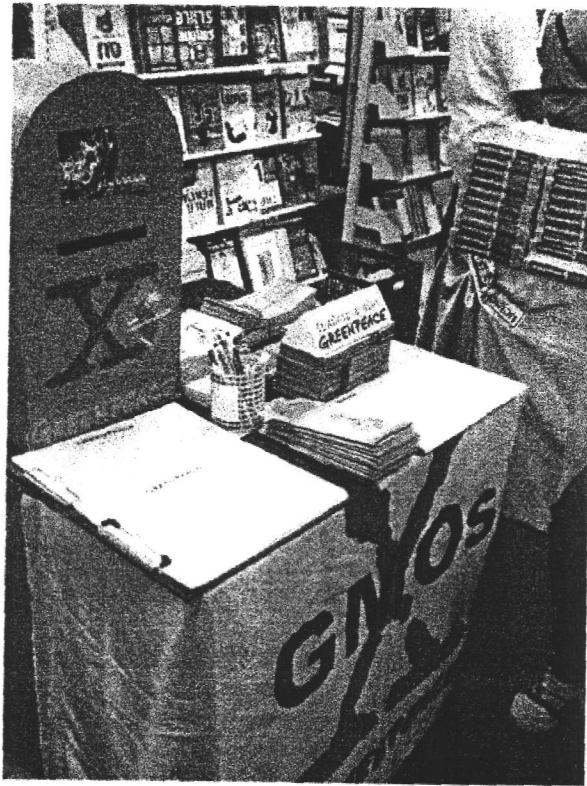
1. เราต้องนำเสนอว่าเราสามารถรณรงค์เผยแพร่เรื่อง จี เอ็ม ไอ สนใจสอบถาม หรือ รับคู่มือจ่ายตลาดนี้ไปศึกษาได้ แจกฟรี
2. ถ้าเขาสนใจเข้ามารับคู่มือ และ ถามเราต้องตอบตามที่เขาสอบถาม
3. บอกถึงผลเสียของจีเอ็มไอที่เกิดขึ้น โดย 1. กินแล้วยังไม่มีสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่ใดๆในโลกรับรองว่ามัน ปลอดภัย 2. ก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบนิเวศน์ และสิ่งแวดล้อมเสียหาย พืชพื้นเมืองถูกทำลาย 3. การใช้พืชจีเอ็มไอ มีการจดสิทธิบัตรซึ่งก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมกับเกษตรกรเป็นต้น
4. ถ้าเจอคนที่ถามแบบกวนๆและไม่มีความสนใจจะทำอย่างไร คำตอบคืออาสาสมัครต้องพยายามไม่ได้เถียงและปิดการสนทนา
5. ถ้ามีคนถามว่า ทำไมมีแต่ข้อเสียไม่มีข้อดีเลยหรือ ให้ตอบว่า ข้อดีก็มีอยู่ แต่ยังไม่รู้แน่ชัดจริงไหม เราควรป้องกันไว้ดีกว่า รายละเอียดอ่านได้จากคู่มือจ่ายตลาด เราเสนอข้อมูลที่เป็นอีกทางหนึ่ง ถ้าบุคคลนั้นสนใจเขาจะไปค้นคว้าต่อเองและเขาจะตัดสินใจเองได้ เราเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูล เท่านั้น

6. ถ้าเจofdายที่สนับสนุนจีเอ็มโอและต้องการที่จะลงฎมิอาสาสมัครก็ตอบตามข้อมูลที่เป็นจริงเท่าที่มีอาสาสมัครมีความรู้จริงเท่านั้นห้ามมั่วเด็ดขาดและให้คนนั้นไปอ่านศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลของจีเอ็มโออีกด้านหนึ่งในคู่มือจ่ายตลาด และถ้าตอบไม่ได้จริงๆหรือเลียงไม่ได้ อาสาสมัครควรแนะนำไปคุยกับเจ้าหน้าที่รณรงค์ด้านนี้โดยตรง ถ้าเจ้าหน้าที่อยู่ในบริเวณนั้นแต่ถ้าไม่อยู่ก็ให้โทรศัพท์ไปสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่สายด่วน จีเอ็มโอเป็นต้น

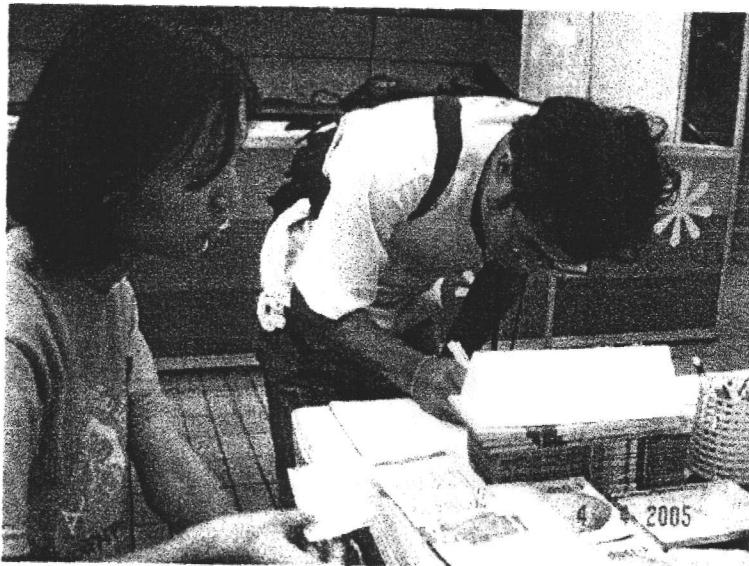
การอบรมลักษณะช่วยเผยแพร่ข้อมูลนี้ มักจะมีอยู่เรื่อยๆเพื่อให้อาสาสมัครเข้าใจเรื่องหรือประเด็นที่มีข่าวแง่มุมต่างๆที่เกี่ยวกับจีเอ็มโอ โดยมากมักเป็นช่วงประชุมอาสาสมัครและ ก่อนการออกไปแจกเอกสารการรณรงค์คู่มือจ่ายตลาด เป็นต้น

ภาพที่ 8 คู่มือจ่ายตลาดฉบับล่าสุด (พฤษภาคม 2547) ซึ่งคู่มือจ่ายตลาดนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลต่างๆให้มีความทันสมัยอยู่เสมอตามรายการสินค้าที่มีอยู่ในท้องตลาด

ภาพที่ 9 หน่วยรณรงค์เคลื่อนที่ GMO Mobile Units

ภาพที่ 10 ประชาชนทั่วไปร่วมลงชื่อในการรณรงค์กับกรีนพีซฯ

วิทยากร เล่าประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างอากาศเสียจากประเทศต่างๆที่เคยอบรมมาเพื่อแลกเปลี่ยนกับชาวบ้านในประเทศไทย โดยมีล่ามแปล

ช่วงบ่าย

ชาวบ้านที่เข้าร่วมได้บอกถึงปัญหาที่ประสบในชุมชนเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

วันที่ 2

ช่วงเช้า

วิทยากรแนะนำเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน เน้นเรื่องอากาศเสียของประเทศต่างๆที่เคยไปประสบมาในประเทศต่างๆ และทำการแนะนำอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้

ช่วงบ่าย

อธิบายคุณสมบัติ และ ประโยชน์ของอุปกรณ์ที่ใช้ในภาคทฤษฎีและแลกเปลี่ยนซักถามกัน

วันที่ 3

ช่วงเช้า

ให้ความรู้แนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ทำการเก็บตัวอย่างในภาคทฤษฎี(ต่อ) เช่น แนะนำประโยชน์ และ ให้ความรู้เชิงวิชาการ และ ผลกระทบของสารเคมีชนิดต่างๆที่ตกค้างในอากาศ จากนั้น บอกถึงขั้นตอนในการเก็บตัวอย่างอากาศ เช่น ทิศทางลม กลิ่นเหม็น และ ข้อควรระวังในการเก็บ รวมถึงการจดบันทึกข้อมูลที่ได้

ช่วงบ่าย

ทำการทดลองเก็บตัวอย่างอากาศโดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ และ นำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนปัญหาที่ประสบระหว่างทดลองเก็บ รวมถึงการปรับปรุงอุปกรณ์ในนำมาประยุกต์ใช้ภายในชุมชนเพื่อให้ได้ต้นทุนที่ต่ำ

วันที่ 4

ช่วงเช้า

ออกปฏิบัติการ ณ สถานที่จริงบริเวณ นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง

ช่วงบ่าย

สรุปจากการทดลองปฏิบัติจริงในสถานที่เกิดเหตุจริงๆ และนำมาอภิปรายกัน โดยแบ่งกลุ่มพูดคุยถึงลักษณะต่างๆภายในชุมชนที่ตนอยู่กับการปฏิบัติงานที่ได้ทดลองไป และ สรุปประเด็นต่างๆมารายงาน

ช่วงค่ำ

ทดลองปฏิบัติอีกครั้ง

วันที่ 5

ช่วงเช้า

สรุปผลการอบรม และ อภิปรายแลกเปลี่ยนเพื่อที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชุมชนที่เกิดปัญหา

ช่วงบ่าย

ชมภาพ วีดีโอ ของการทำกิจกรรมร่วมกันมา 4 วัน
แจกใบประกาศ และถ่ายภาพร่วมกันก่อนกลับ

ภาพที่ 11 , ภาพที่ 12 วิธีการเก็บตัวอย่างอากาศ ที่นิคมอุตสาหกรรม จ.ระยอง